

Taneli Roininen on polkenut lukemattomia kilometrejä kehittäessään Pohjois-Suomen pyöräreittiverkostoa. Kuvat: Timo Veijalainen

Lappiin 3000 kilometrin pyörävaellusverkosto

Arctic Bikepacking Trail -hankkeiden projektipäällikkö ja retkipyöräilijä Taneli Roininen Pyörämatkailukeskuksesta näkee Suomen vahvojen luontokokemusten maana.

– Uskon, että Suomesta voi saada maailman ykkösetretkipyöräilymaan, **Taneli Roininen** toteaa.

Perisuomalainen synty, vaatimattomuus, ei vaivaa Roinista. Hän tietää, mistä puhuu. Hän on pyöräillyt 44 000 kilometriä läpi kolmen mantereen ja 38 maan.

– Maailmalla ei ole luontoa ja liikku-
misen vapautta siinä muodossa, mihin
täällä Suomessa on totuttu. Pohjois-
Saksasta ei esimerkiksi löytynyt tel-
tapaikkaa, kun ei ole metsää. Piti katsoa
satelliittikuvista, missä lähin metsä on.
Monessa maassa telttailu on kiellettyä,
Roininen kertoo.

– Chilessä ja Argentiinassa oli kau-
neinta koskemattomaa luontoa, mitä olen
ikini nähnyt, mutta luontoon ei päässyt.
Tien ympärillä oli kaksi metriä korkeat
aidat, joiden takana kaikki oli yksityis-
essä omistuksessa. Kalastus on lähellä
sydäntäni, mutta ei tarvitse mennä kovin
pitkälle Suomesta, kun kalastaminen-
kaan ei enää ole mahdollista. Vesistöt
ovat ihmisten turmelemia, joet ovat
ruskeita kanavia, hän jatkaa.

Kokemukset olivat isku vasten pyö-
rätretkeilijän kasvoja.

– Matkailun kestäväyttäminen on
välttämätöntä, ja pyörämatkailu tulee
olemaan siinä isossa roolissa. Suomi voi
myös tarjota jotain, mikä ei ole muualla
enää mahdollista: vahvoja luontoko-
kemuksia.

Ratkaisu jokaiseen reittitarpeeseen

Retkipyöräily ei ole pikkuhilujen laji. Jo
kymmenen vuotta sitten lajin markkina-
arvo keikkui 10 miljardin luokassa.

– Vaikka potin jakaa erilaisille rei-
teille, puhutaan silti merkittävistä sum-
mista. 2–4 päivän retkien osuus on 2,7
miljardia, 5–7 päivän retkillä on sama
siivu, samoin 8–14 päivän retkillä. Se
tarkoittaa, että yli kahden viikon retkille
jää vielä miljardin markkina-arvo.

Kun ulkomaalainen tulee Suomeen
pyöräilemään, puhutaan yleensä mi-
nimissään kahdeksan päivän retkistä.

– Oli aiottu retki minkä mittainen
tahansa, minulta löytyy ratkaisu, Roi-
ninen sanoo ja kaivaa esiin läppäriinsä,
näpyttelee hetken ja kääntää sitten näy-
tön toimittajalle.

– Melkoinen verkosto jo nyt, hän

Retkipyöräily on helpottunut uusien ja kevyiden varusteiden myötä. Kuvassa Roinisen läskipyö-
rä. Nykyään mies polkee kapeammilla renkailla. Kuva: Taneli Roininen

esittelee karttaa, jossa moniväriset rei-
tilinjaukset koristavat Pohjois-Suomea.

– Ensi kesänä julkaisemme reitistön,
jossa on kaikkineen 2000 kilometriä
poljettavaa. Pääosin hiekkateitä, joita voi
polkea lähes kaikilla pyörillä, joissa on
vähintään 40 millin paksuiset renkaat.
Projektin loppuun mennessä reitistö
kattaa 3000 kilometriä.

Projektilla Roininen viittaa Arctic Bi-
kepacking Trail -hankkeisiin, jotka ovat
eräänlainen jatkumo Roinisen omille
pyöräilymatkoille.

– Omien reissujeni aikana minun
uskoni Suomen potentiaaliin kasvoi.
Visioni alkoi hahmottua kuitenkin pal-
jon aikaisemmin, vuosina 2012–2013.
Jo silloin puhuin, että pystyn tekemään
Lappiin maailmanluokan retkipyöräily-
reitistön. Silloin en kyllä tiennyt, miten
sen teen, Roininen nauraa.

Koronan kynnyksellä hän keksi, että
reitistön suunnittelusta voisi saada työn
kehityshankkeen kautta.

– Pääsin lopulta kertomaan visio-
tani pohjoisen toimijoille. Minulla oli
siinä vaiheessa jo huolellisesti laadittu
hankesuunnitelma, mutta silti se olin
vain minä yksin suunnitelmiani kanssa.

Seriitti. Tapaamisesta kului kaksi viik-
koa ja ensimmäinen Arctic Bikepacking
Trail -hanke oli pystyssä. Pyöräilykun-
tien verkoston toiminnanjohtaja **Matti
Hirvonen** otti hankkeen siipiensä suo-
jaan ja Roinisesta tuli Pyörämatkailu-

keskuksen ensimmäinen työntekijä. Ja
nyt ollaan jo jatkohankkeessa, Arctic
Bikepacking Trail II:ssa.

Luonto saneli reitit

Ensimmäinen hanke oli lyhyt ja napak-
ka. Pandemia oli juuri alkanut, ja Euroo-
pan aluekehitysrahaa jaettiin uudelleen.
Hankkeiden piti alkaa heti ja loppua
vuoden loppuun mennessä.

– Seitsemässä kuukaudessa saatiin
reitistön kehitys alulle. Kävin läpi 17
000 kilometriä, joista noin 2000–3000
kilometriä pyöräilin. Sen pohjalta tein
reititiedotuksen hankekunnille. Fokus
oli yhdessä yhtenäisessä reitissä.

Ja nyt jatkohankkeessa reitistö laaje-
nee ja sille tehdään nettisivut. Reitistö on
suunnitelmassa julkaista kesällä.

– Tavoitteena oli yhdistää pohjoisen
palvelut, luontokohteet ja julkisen lii-
kenteen solmukohdat. Luonto ja reittien
mielenkiintoisuus saneli lopulta, mistä
reitit kulkevat. Lopulta reitistöstä syntyi
lähes koko Lapin kattava ympyräreittien
verkosto, jonka varrelle pääsee helposti
junalla ja bussilla. Suomen pohjoisim-
mat juna-asemat Rovaniemi, Kemijärvi
ja Kolari ovat portit reitistön eteläosassa,
kun taas ulkomaalaiset voivat aloittaa
retkensä esimerkiksi Kittilän ja Rova-
niemen lisäksi Enontekiöltä, Ivalosta tai
vaikkapa Norjan puolelta Altasta, kan-
sainvälisiä lentoyhteyksiä hyödyntäen.

Yksi pääreiteistä, Santa's Gravel Loop,

tuo Ylläkselle, jonka ympäristössä olisi
vielä paljon lisääkin reittipotentiaalia.

– Paikallisia reittejä voidaan tehdä
paljon lisää, mutta tatsi ei saa kadota.
Pitää nähdä, mitkä reitit kannattaa nos-
taa, jotta kokonaisuus pysyy riittävän
laadukkaana.

Kevytretkeily mullisti pyörätretkeilyn

Etelä-Suomessa julkaistiin alkuvuodes-
ta South by Cycle -retkipyöräilyreitistö,
josta Roininen ennustaa matkailuhittiä
Suomessa.

– Sillä alueella asuu 1,75 miljoonaa
ihmistä, jotka pääsevät nyt helposti
luontoon omin voimin yöksi, viikon-
lopuksi tai viikoksi. Uskon, että ensi-
mäisten kokeilujen jälkeen Arctic by
Cycle -reitistö vetää etelästä porukkaa
pyörätretkelle tänne pohjoiseen. Toki se
isoin mahdollisuus on ulkomaalaisissa,
joiden mielenkiinto on kohdistunut nyt
Lappiin jo ilman virallisia reittejäkin.

Suomen halki Roininen ei ole koskaan
ajanut, mutta jollain aikataululla hän vi-
sioi, että etelä ja pohjoinen yhdistyisivät
ja monipuolinen reitistö risteilisi halki
koko Suomen.

– Viime syksynä Suomessa käynnisi-
tyi yli 60 pyöräilyhanketta, niitä nousi
kuin sieniä sateella. Kiinnostusta pyö-
rämatkailuun tuntuu olevan vähän joka
kunnassa.

Roininen muistuttaa, että työ on kui-

Mukana melkein koko Lappi

- Arctic Bikepacking Trail -hankkeessa oli muka-
na melkein koko Lappi: Kittilä, Kolari, Enontekiö,
Utsjoki, Inari ja Sodankylä. Arctic Bikepacking II
-hankkeeseen lähtivät mukaan myös Pello, Kemijärvi
ja Savukoski. Sodankylä jäi pois jatkohankkeesta.
- Taneli Roininen on hankkeen projektipäällikkö.
Hankkeen toimisto on Ylläksellä Jounin Kaupan
yläkerrassa Pyörämatkailukeskuksen tiloissa.
- Suomen pyöräreitit ja pyöräily-ystävälliset palvelut
yhdellä sivustolla: bikeland.fi

tenkin tehtävä huolella ja koordinoi-
duksi. Reitti pitää olla läpi ajettu ja hyväksi
todettu ja sen varrelta pitää tunnistaa
palvelut, jotka hyödyttävät pyöräilijää.
On osattava ajatella kuin pyöräilijä ja
tehtävä retkelle lähteminen helpoksi.

– Laji on muuttunut lyhyessä ajassa
todella paljon. Kevytretkeily on mullis-
tanut pyörätretkeilyn. On uudentyyppi-
piset pyörälaukut, ja retkeilyvarusteet
vievät aiempaa vähemmän tilaa ja ovat
kevyempiä. Pyöräksikin käy melkein
mikä vain, enää ei tarvitse erikseen ostaa
retkipyörää.

Roininen on seurannut, miten retki-
pyöräily-yhteisö on kasvanut vauhdilla.

– Suomalaiset retkipyöräilijät -Face-
book-ryhmässä oli pitkään vain pari-
kymmentä henkeä, nyt se on nopeasti
kasvanut jo 3500 henkeen. Tämä on
tietenkin vain jäävuoren huippu, har-
rastajia alkaa olla jo paljon.

Pyörämatkailukeskuksen ylläpi-
tämältä bikeland.fi-sivustolta pääsee
helposti alkuun. Sivustolle on koottu
Suomen pyörämatkailureitit ja pyöräi-
lijäystävälliset palvelut.

Arctic Bikepacking Trail II -hanke
jatkuu vuoden 2023 helmikuun loppuun
saakka. Roininen kuitenkin uskoo, että
jatkoa tulee – muodossa tai toisessa.